

**Egzamin na dyplom
Szyper żeglugi nieograniczonej rybołówstwa morskiego**

Funkcja – Nawigacja

Przedmiot: Urządzenia nawigacyjne

Lp.	Pytania	Poprawna odpowiedź
1	Kula żyroskopowa jest umieszczona wewnątrz: A) zawieszenia kardanowego; B) repetytora; C) kuli naśladowącej; D) zbiornika.	C
2	W konstrukcji żyrokompasów wykorzystuje się żyroskopy o: A) dwóch stopniach swobody; B) trzech stopniach swobody; C) sześciu stopniach swobody; D) ośmiu stopniach swobody.	B
3	Po zakończeniu procedury uruchomienia żyrokompas powinien wykazywać: A) stałą zmianę kursu; B) stałą odchyłkę kursową; C) stały kurs; D) stały namiar.	C
4	Żyrokompasy powinny wyznaczać kierunek dziobu statku w stosunku do: A) północy rzeczywistej; B) północy magnetycznej; C) kursu statku; D) namiaru rzeczywistego.	A
5	Czynnikiem, który nie powoduje uruchomienia alarmu żyrokompasu jest: A) przekroczenie dopuszczalnej temperatury elektrolitu; B) brak zasilania żyrokompasu; C) uszkodzenie układu naśladowącego; D) dewiacja wywołana kołysaniem statku.	D
6	W skład urządzenia sterowego nie zalicza się: A) telemanipulatora steru; B) maszyny sterowej; C) żyrokompasu; D) steru.	C
7	Jako ogólną zasadę podczas regulacji autopilotów przyjmuje się, że w celu ograniczenia strefy martwej statku czułość autopilota (yaw) należy: A) przy spokojnym morzu ustawiać na wartość minimalną; B) przy spokojnym morzu ustawiać na wartość maksymalną; C) przy wzburzonym morzu ustawiać na wartość minimalną; D) przy wzburzonym morzu ustawiać na wartość maksymalną.	A
8	Jako ogólną zasadę podczas regulacji autopilotów przyjmuje się, że przy wysokich stanach morza należy: A) wartości tłumienia oraz czułości ustawić na poziomie maksymalnym; B) wartości tłumienia oraz czułości ustawić na poziomie minimalnym; C) wartości tłumienia ustawić na poziomie maksymalnym a czułości na minimalnym; D) wartości tłumienia ustawić na poziomie minimalnym a czułości na maksymalnym.	B
9	Autopilot powinien zapewniać utrzymanie statku na wyznaczonym kursie: A) z dokładnością $\pm 1^\circ$ przy prędkości statku nie mniejszej niż 10 węzłów; B) z dokładnością $\pm 2^\circ$ przy prędkości statku nie mniejszej niż 5 węzłów; C) z dokładnością $\pm 5^\circ$ przy prędkości statku nie mniejszej niż 2 węzły; D) z dokładnością $\pm 1^\circ$ przy prędkości statku nie mniejszej niż 6 węzłów.	D

10	Sonar skanujący pozwala na: A) śledzenie ruchów oznaczonej ławicy ryb; B) szybkie przeszukiwanie akwenu na większych zakresach; C) lepsze wykrywanie ryby rozproszonej; D) zastosowanie dowolnie sterowanych wielu wiązek akustycznych.	C
11	Pod wpływem zmiennej temperatury wody następuje zmiana kierunku propagacji fali akustycznej: A) w kierunku niższej temperatury wody; B) w kierunku wyższej temperatury wody; C) zmienna temperatura wody nie wpływa na kierunek propagacji fali akustycznej; D) zmiana temperatury wody ma wpływ na ugięcie wiązki akustycznej jedynie na akwenach o bardzo dużym zasoleniu wody i dodatkowo zależy od jego zmienności.	B
12	Dobór częstotliwości pracy echosondy zależy od: A) zasolenia; B) relacji temperatury wody i powietrza; C) stanu morza; D) przewidywanej maksymalnej głębokości akwenu.	D
13	Wykorzystanie autopilota powoduje: A) spadek średniej prędkości statku; B) oszczędności w eksploatacji statku; C) znaczny wzrost liczby wychyleń płetwy sterowej; D) nie ma wpływu na parametry eksploatacyjne statku.	B
14	VDR jest to: A) urządzenie do ciągłej rejestracji najważniejszych parametrów pochodzących z wielu istotnych sensorów statku; B) urządzenie rejestrujące na żądanie parametry pracy wybranego elementu wyposażenia mostka; C) urządzenie rejestrujące komunikację radiową statku; D) urządzenie rejestrujące wyłącznie trasę statku w czasie jego podróży.	A
15	Standardem transmisji danych nawigacyjnych używanym przez większość urządzeń i systemów nawigacyjnych na statkach jest format: A) RS485A; B) ANSI; C) NMEA; D) TCP/IP.	C
16	Informacjami niezbędnymi do wyznaczenia pozycji w systemie GPS są: A) różnica odległości od satelitów; B) pseudoodległości oraz położenie satelitów; C) tylko odległości do satelitów; D) liczba widocznych satelitów.	B
17	DOP to: A) bezwymiarowy współczynnik geometryczny, którego wartość zależy od rozmieszczenia satelitów; B) bezwymiarowy współczynnik, którego wartość zależy od aktywności słonecznej; C) wielkość błędu kołowego podana w metrach; D) błąd wywołany refrakcją jonosferyczną.	A
18	Do błędów systemu GPS eliminowanych przez zastosowanie metody różnicowej zaliczyć można: A) błędy kołowe; B) błędy wywołane wielotorowością sygnału; C) błędy wywołane refrakcją jonosferyczną; D) poprawne są odpowiedzi A i B.	C
19	Poprawki różnicowe przesyłane są do odbiorników DGPS: A) za pośrednictwem poczty elektronicznej; B) na częstotliwości bezpieczeństwa systemu; C) wykorzystując standard RTCM; D) umieszczone są w wiadomościach żeglarskich (<i>Admiralty Notice to Mariners</i>).	C
20	W skład systemu GALILEO wchodzi: A) 10 satelitów; B) 20 satelitów; C) 30 satelitów; D) 40 satelitów.	C

21	Raport oznakowania nawigacyjnego umożliwiający uzyskanie informacji o pozycji znaku i jego stanie technicznym jest nadawany: A) co 30 sekund; B) co 1 minutę; C) co 3 minuty; D) w zależności od liczby transponderów AIS.	C
22	Linia (powierzchnia) pozycyjna w systemie GPS ma kształt: A) hiperboli ze środkiem w pozycji satelity; B) paraboli ze środkiem w środku Ziemi; C) sfery ze środkiem w środku Ziemi; D) sfery ze środkiem w pozycji satelity.	D
23	System nawigacji satelitarnej Federacji Rosyjskiej to: A) GALILEO; B) EGNOS; C) GLONASS; D) BeiDou.	C
24	Odbiornik systemu DGPS składa się z: A) odbiornika GPS oraz odbiornika poprawek różnicowych; B) odbiornika GPS oraz procesora danych; C) odbiornika GPS, procesora danych oraz nadajnika z anteną; D) odbiornika poprawek oraz procesora danych.	A
25	Istotnym czynnikiem pracy systemu DGPS jest dokładna znajomość współrzędnych anten odbiorników GPS: A) satelity; B) stacji referencyjnej; C) statku; D) systemu nadzoru.	B
26	Dokładna znajomość współrzędnych anten odbiorników GPS stacji referencyjnej pozwala na: A) wyznaczenie błędu pomiaru pseudoodległości; B) określenie błędu kołowego; C) dekodowanie depechy GPS; D) integrację sygnału z innymi systemami.	A
27	System nawigacji satelitarnej realizowany przez kraje europejskie to: A) EGNOS; B) GALILEO; C) DGPS; D) GLONASS.	B
28	Linia pozycyjna w systemie Loran C ma kształt: A) koła; B) hiperboli; C) paraboli; D) elipsy.	B
29	Do źródeł błędów w systemie Loran C zalicza się: A) błąd synchronizacji stacji nadawczych oraz zniekształcenie obwiedni impulsu; B) zniekształcenie synchronizacji impulsu; C) brak znajomości dokładnej pozycji stacji referencyjnej; D) żadne z powyższych źródeł błędów nie dotyczy systemu Loran C.	A
30	Alarm <i>CPA/TCPA Warning</i> oznacza, że: A) w obszarze działania systemu radarowego znalazło się nieśledzone echo, które należy poddać akwizycji; B) śledzony obiekt podjął manewr; C) śledzony obiekt minie statek własny w odległości mniejszej w czasie krótszym od ustawionego przez operatora limitu; D) śledzony obiekt osiągnie najmniejszą odległość mijania w czasie krótszym od ustawionego przez operatora limitu.	C

31	Dokładność z jaką system radarowy z automatycznym śledzeniem obiektów musi wyliczać wartość najmniejszej odległości mijania wynosi: A) 0,1 Mm po 1 minucie śledzenia; B) 0,1 Mm po 3 minutach śledzenia; C) 0,3 Mm po 1 minucie śledzenia; D) 0,3 Mm po 3 minutach śledzenia.	D
32	System radarowy z automatycznym śledzeniem obiektów powinien wskazać tendencję ruchu obiektu śledzonego maksymalnie po: A) 5 obrotach anteny radarowej; B) 1 minucie od momentu akwizycji obiektu ; C) 3 minutach od momentu akwizycji obiektu; D) w wymaganiach technicznych nie ma takich wymagań.	B
33	Dokładność z jaką system radarowy z automatycznym śledzeniem obiektów musi wyliczać wartość kursu rzeczywistego obiektu wynosi: A) 5° po 1 minucie śledzenia; B) 5° po 3 minutach śledzenia; C) 3° po 1 minucie śledzenia; D) 3° po 3 minutach śledzenia.	B
34	System radarowy powinien kontynuować śledzenie obiektów, które są wyraźnie widoczne (rozdzielalne) na wskaźniku A) w 3 na 10 kolejnych skanowań lub równoważnie; B) w 5 na 10 kolejnych skanowań lub równoważnie; C) w 5 na 20 kolejnych skanowań lub równoważnie; D) w 5 na 20 kolejnych skanowań lub równoważnie.	B
35	Możliwe jest jednoczesne wyświetlenie symboli i wektorów AIS i radarowego jednego obiektu na ekranie jedynie w przypadku gdy: A) zażyczył sobie tego nawigator; B) informacja radarowa i AIS różnią się na tyle, że mogą pochodzić od dwóch obiektów; C) obiekt został zgubiony ze śledzenia; D) nie ma takiej możliwości.	B
36	Różnica danych o ruchu rzeczywistym obiektu w meldunku radarowym i danych AIS polega na tym, że: A) w meldunku radarowym zwykle są to dane dotyczące kursu/prędkości rzeczywistej obiektu a dane AIS zawsze prezentują COG/SOG; B) w meldunku radarowym zwykle są to dane dotyczące COG/SOG obiektu a dane AIS zawsze prezentują kurs/prędkość rzeczywistą obiektu; C) w danych AIS dostępne są wartości kursu i prędkości względnej; D) nie ma różnic w obu meldunkach.	A
37	W przypadku, gdy w zobrazowaniu ruchu względnego obserwowane echo nie porusza się po ekranie radaru to jest to echo statku: A) stojącego na kotwicy; B) w dryfie; C) poruszającego się tym samym kursem i z tą samą prędkością jak statek własny; D) poruszającego się z tą samą prędkością jak statek własny lecz kursem przeciwnym.	C
38	W celu szybkiego wykrycia manewrów zmiany kursu obserwowanych jednostek należy funkcję sztucznej poświaty wykorzystywać w zobrazowaniu: A) względnym zorientowanym względem dziobu; B) względnym zorientowanym względem północy; C) rzeczywistym zorientowanym względem dziobu; D) rzeczywistym zorientowanym względem północy.	D
39	Po wybraniu opcji BCR/BCT operator ma możliwość odczytu w meldunku radarowym: A) najmniejszej odległości mijania się z wybranym przez niego nieśledzonym obiektem; B) najmniejszej odległości mijania się z wybranym przez niego śledzonym obiektem; C) odległości w jakiej statek własny przejdzie przed dziobem śledzonego obiektu; D) odległości w jakiej śledzony obiekt przejdzie przed dziobem statku własnego.	D

40	Zjawisko zamiany śledzonych obiektów polega na: A) ręcznym przeniesieniu przez nawigatora wektora śledzonej jednostki na inny obiekt; B) przeniesienie bramki śledzącej na inne echo znajdujące się w pobliżu echa śledzonego; C) zmianie wyświetlanych wektorów z rzeczywistych na względne lub odwrotnie; D) skasowaniu echa ze śledzenia.	B
41	W warunkach ograniczonej widzialności i po usłyszeniu sygnału mgłowego innego statku znajdującego się przed trawersem należy zredukować prędkość do sterownej lub zatrzymać statek w przypadku, gdy: A) jest to statek wyprzedzany; B) jest to statek uprzywilejowany; C) nie stwierdzono jednoznacznie, że ryzyko zderzenia nie istnieje; D) nie udało się nawiązać komunikacji radiowej.	C
42	Jeśli podczas obserwacji radarowej stwierdzono, że w istniejących warunkach ograniczonej widzialności istnieje ryzyko zderzenia, to w miarę możliwości należy unikać: A) zmiany kursu w prawo, jeśli obserwowane na ekranie radaru echo znajduje się przed trawersem; B) zmiany kursu w prawo, jeśli obserwowane na ekranie radaru echo jest echem statku wyprzedzanego; C) zmiany kursu w lewo, jeśli obserwowane na ekranie radaru echo znajduje się przed trawersem i nie jest echem statku wyprzedzanego; D) redukcji prędkości w przypadku, gdy echo jest na trawersie.	C
43	Jeśli echo zbliża się z sektora pomiędzy 330° a 030° (kąt kursowy) powodując sytuację nadmiernego zbliżenia to zgodnie z zaleceniami diagramu manewrowego Cocrofta należy: A) zmienić kurs w prawo o 30°-60°; B) zmienić kurs w lewo o 30°-60°; C) zmienić kurs w prawo o 60°-90°; D) zmienić kurs w lewo o 60°-90°.	C
44	Funkcja manewru próbnego (<i>Trial</i>) pozwala na: A) sprawdzenie wpływu planowanego manewru statku własnego na parametry zbliżenia wszystkich śledzonych obiektów; B) sprawdzenie wpływu planowanego manewru statku własnego na parametry zbliżenia wszystkich widocznych na ekranie radaru obiektów; C) automatyczne wyznaczenie bezpiecznych zmian kursu/prędkości statku własnego; D) określenie koniecznej szybkości kątowej zwrotu podczas wykonywania manewru zapobiegawczego.	A
45	Dynamiczna prezentacja sytuacji podczas użycia funkcji manewru próbnego charakteryzuje się tym, że uwzględniona jest charakterystyka manewrowa statku własnego. Parametrami, które umożliwiają taką prezentację są: A) <i>Turn rate</i> i <i>Speed rate</i>; B) <i>TTM</i> i <i>Delay</i>; C) <i>BCR</i> i <i>BCT</i>; D) <i>History</i> i <i>Trails</i>.	A
46	W przypadku prowadzenia obserwacji radarowej w zobrażowaniu ruchu rzeczywistego najbardziej niebezpiecznymi obiektami są echa: A) oznaczone na ekranie symbolem w postaci litery Z; B) których wektor rzeczywisty skierowany jest w kierunku pozycji statku własnego; C) dla których koniec ich wektora rzeczywistego styka się z końcem wektora względnego statku własnego; D) dla których koniec ich wektora rzeczywistego styka się z końcem wektora rzeczywistego statku własnego.	D

47	W przypadku prowadzenia obserwacji radarowej w zobrazowaniu ruchu względnego najbardziej niebezpiecznymi obiektami są echa: A) oznaczone na ekranie symbolem w postaci litery Z; B) których wektor rzeczywisty skierowany jest w kierunku pozycji statku własnego; C) których wektor względny skierowany jest w kierunku pozycji statku własnego; D) nie mają wyświetlanej poświaty.	C
48	Statek własny płynie kursem 180° z prędkością 15 w. Wyświetlono meldunek radarowy śledzonego obiektu stałego. Odczytany kurs rzeczywisty obiektu wynosił 135°, a jego prędkość 2,0 w. Oznacza to, iż parametry całkowitego znosu statku własnego są następujące: A) kierunek $K_p=135^\circ$, prędkość $V_p=2,0$ w; B) kierunek $K_p=315^\circ$, prędkość $V_p=2,0$ w; C) kierunek $K_p=180^\circ$, prędkość $V_p=1,5$ w; D) kierunek $K_p=000^\circ$, prędkość $V_p=1,5$ w.	B
49	W trakcie prowadzenia żeglugi w rejonach zalodzonych należy właściwie wykorzystywać radar do wykrywania dryfujących growlerów poprzez: A) zastosowanie poświaty oraz czasowe zwiększenie nastawy ZRW, co wyeliminuje zakłócające echa od fal i ich poświatę pozostawiając jedynie poświatę growlera; B) zastosowanie poświaty oraz czasowe zwiększenie nastawy rozróżniaka, co wyeliminuje zakłócające echa od fal i ich poświatę pozostawiając jedynie poświatę growlera; C) czasowe zmiany strojenia radaru powodujące pozostawienie jedynie silnych ech; D) zwiększenie długości impulsu radarowego.	A
50	Dzięki funkcji sztucznej poświaty nawigator może: A) dokonać wstępnej oceny sytuacji przed wprowadzeniem obiektu do śledzenia; B) zaplanować manewr zapobiegawczy; C) wyświetlić historię ruchu obiektów śledzonych; D) dokonać jakości pracy bloku nadawczo-odbiorczego radaru.	A